

V Bruselu dne 31.7.2020
COM(2020) 346 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A ÚČETNÍMU DVORU

**o řízení záručního fondu
Evropského fondu pro udržitelný rozvoj**

OBSAH

1. Úvod	2
2. Souvislosti prováděných operací.....	2
3. Řízení záručního fondu EFSD v roce 2019.....	3
3.1 Finanční řízení.....	3
3.2 Složení a hlavní charakteristika portfolia	3
3.3 Výkonnost	4
4. Finanční účty	4
4.1 Finanční výkazy záručního fondu EFSD k 31. prosinci 2019.....	4
4.2 Poskytování prostředků	7
5. Posouzení adekvátnosti cílové částky a objemu záručního fondu EFSD.....	7

1. ÚVOD

Právním základem této zprávy je nařízení (EU) 2017/1601 („nařízení o EFSD“)¹. V čl. 16 odst. 3 nařízení o EFSD se stanoví, že Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě a Účetnímu dvoru zprávu o řízení záručního fondu Evropského fondu pro udržitelný rozvoj („EFSD“) v předchozím kalendářním roce, včetně posouzení přiměřenosti poskytování prostředků, objemu záručního fondu EFSD a nutnosti jeho doplnění.

2. SOUVISLOSTI PROVÁDĚNÝCH OPERACÍ

Fond EFSD je určen na financování operací v Africe a zemích v sousedství EU, včetně operací kombinování zdrojů a záruky EFSD. Záruka EFSD je klíčový inovativní prvek, který se používá ke snížení rizik spojených s investicemi do udržitelného rozvoje v partnerských zemích, a pomáhá tak mobilizovat investice, podpořit udržitelný a inkluzivní hospodářský a sociální rozvoj, maximalizovat adicionalitu a umožnit získávání finančních prostředků skupinovým financováním ze soukromého sektoru. Záruka má sloužit jako mechanismus pro zmírnění rizika, který mobilizuje finanční prostředky soukromého sektoru a současně brání narušení trhu.

Záruka EFSD byla stanovena na celkovou částku 1,5 miliardy EUR krytou ze souhrnného rozpočtu. Do konce roku 2019 zahrnovaly další příspěvky do záručního fondu EFSD 50 milionů USD od Nadace Billa a Melindy Gatesových, 9,6 milionu EUR od Dánska, 300 000 EUR od České republiky a 100 000 EUR od Estonska.

Článkem 14 nařízení o EFSD se zřizuje záruční fond EFSD, který představuje likvidní rezervu, z níž jsou v případě čerpání záruky EFSD vyplaceny způsobilé partnerské strany. Unie poskytla 750 milionů EUR na pokrytí svých finančních závazků, což odpovídá 50 % závazků záruky EU.

Záruční fond EFSD byl fakticky zřízen v roce 2018. K 31. prosinci 2019 byla do fondu vyplacena částka 600,1 milionu EUR.

Informace o provádění EFSD byly uvedeny v nedávné zprávě Komise určené Evropskému parlamentu a Radě². Na základě výsledků nezávislého externího posouzení dospěla zpráva k závěru, že EFSD má velký význam z hlediska potřeby nového modelu financování celosvětového rozvoje, jakož i z hlediska investičních potřeb regionů subsaharské Afriky a sousedství EU.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 ze dne 26. září 2017 o zřízení Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), záruky EFSD a záručního fondu EFSD.

² Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (COM(2020) 224).

3. ŘÍZENÍ ZÁRUČNÍHO FONDU EFSD V ROCE 2019

3.1 Finanční řízení

Investiční portfolio záručního fondu EFSD je investováno podle zásad řízení stanovených v rozhodnutí Komise C(2017) 7693 ze dne 22. listopadu 2017, jímž byly schváleny obecné zásady pro správu aktiv záručního fondu EFSD.

Podle těchto zásad musí aktiva v investičním portfoliu zajišťovat dostatečnou likviditu, která je úměrná pravděpodobnému objemu čerpání záruk, a současně je třeba usilovat o optimalizaci míry výnosu a rizika, která je slučitelná se zachováním vysokého stupně bezpečnosti a stability.

Byly přijaty investiční strategie a strategie řízení rizik, jež zohledňují investiční cíle a tržní výhled. Cílem investičního přístupu byla širší diverzifikace v různých kategoriích aktiv s pevným výnosem.

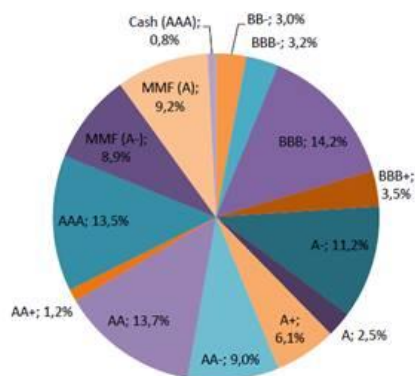
3.2 Složení a hlavní charakteristika portfolia

Správa aktiv v investičním portfoliu záručního fondu EFSD se řídí investiční strategií s cílem dosáhnout investičních cílů. Tato investiční strategie je vyjádřena ve formě referenční hodnoty, která stanoví orientační cílové přídělky pro různé kategorie vhodných finančních aktiv v portfoliu.

Ke dni 31. prosince 2019 bylo investiční portfolio složeno převážně z cenných papírů, jež vydaly suverénní subjekty, subsuverénní subjekty, nadnárodní subjekty a agentury (SSA) a zahraniční vlády (45 % tržní hodnoty oproti referenční hodnotě 52 %), nezajištěných dluhopisů korporací a finančních institucí (22 % tržní hodnoty oproti referenční hodnotě 18 %) a z krytých dluhopisů (14 % tržní hodnoty oproti referenční hodnotě 0 %). Zbývající část byla alokována zejména do fondů peněžního trhu.

Na konci roku 2019 byla expozice portfolia vůči dluhopisům, které jsou v souladu s environmentálními, sociálními a správními kritérii, více než dvakrát vyšší než v referenční hodnotě.

Durace portfolia na konci roku 2019 činila 2,51 roku a úvěrová hodnocení cenných papírů EFSD jsou rozdělena takto:

Většina portfolia je investována do likvidních cenných papírů, přičemž splatnost přiměřené části (14 % celkové hodnoty portfolia) je kratší než 12 měsíců.

Profil portfolia z hlediska durace, úvěrového rizika a likvidity byl kalibrován podle peněžních toků, jež by podle odhadů měly plynout z operací EFSD v rámci záruky EU (např. podle předpokládaných případů čerpání záruky a příjmů).

3.3 Výkonnost

Roční výkonnost se vypočítává jako časově vážená, aby se vyloučil vliv velikosti portfolia, jež se během roku značně zvětšilo.

Ve velmi náročném tržním prostředí, které se vyznačovalo celkově zápornými nebo historicky nízkými výnosy ve spojení s významnou volatilitou a nejistotou na trhu, dosáhl záruční fond v roce 2019 roční absolutní výkonnosti 0,242 % (časově vážená výkonnost před odečtením nákladů a poplatků). Tento výnos odpovídá roční výkonnosti referenční hodnoty EFSD (0,149 %) a byl ovlivněn zápornými sazbami v eurozóně (zejména u expozic, které trhy v Evropě vnímají z hlediska úvěrového rizika jako bezrizikové a likvidní).

4. FINANČNÍ ÚČTY

Finanční údaje o záručním fondu EFSD jsou uvedeny níže. V roce 2019 nebyla čerpána žádná záruka EFSD.

4.1 Finanční výkazy záručního fondu EFSD k 31. prosinci 2019

Vzhledem k pozitivnímu vývoji na trhu a poklesu výnosové křivky v EUR v kombinaci s dobrými výsledky většiny sektorů s pevným výnosem, jak je uvedeno v bodě 3.3, zůstala celková výše aktiv záručního fondu EFSD blízko úrovně celkových příspěvků do fondu ve výši 600,1 milionu EUR a k 31. prosinci 2019 činila i přes vliv záporného úroku 599,59 milionu EUR. Aktiva sestávala z portfolia investičních cenných papírů, které je klasifikováno jako realizovatelné (594,71 milionu EUR) a z peněžních prostředků (4,88 milionu EUR).

Pokud jde o výkaz o finanční výkonnosti záručního fondu EFSD za rok 2019, bylo sledované období zakončeno mírně záporným hospodářským výsledkem ve výši -0,26 milionu EUR³. Hlavním důvodem jsou záporné úroky z držby peněz a cenných papírů (-0,45 milionu EUR) způsobené prostředím převážně záporných úrokových sazeb, které mohly být jen částečně kompenzovány realizovanými zisky z prodeje cenných papírů a příjmy ze zapůjčení cenných papírů (0,19 milionu EUR).

Rozvaha k 31. prosinci 2019

(částky vyjádřené v eurech)

AKTIVA

	31. prosince 2019	31. prosince 2018
	EUR	EUR
DLOUHODOBÁ AKTIVA	348 061 980	3 577 001
Realizovatelná finanční aktiva	348 061 980	3 577 001
KRÁTKODOBÁ AKTIVA	251 527 281	271 469 460
Realizovatelná finanční aktiva	246 643 539	5 795 882
Pohledávky (tj. poplatky za zapůjčení cenných papírů)	1 595	—
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	4 882 147	265 673 578
<i>Běžné účty</i>	<i>4 885 215</i>	<i>265 721 781</i>
<i>Naběhlý úrok z peněžních prostředků a peněžních</i>	<i>(3 068)</i>	<i>(48 203)</i>
AKTIVA CELKEM	599 589 261	275 046 461

ČISTÁ AKTIVA A ZÁVAZKY

	31. prosince 2019	31. prosince 2018
	EUR	EUR
ČISTÁ AKTIVA	599 567 587	275 030 778
Příspěvek z rozpočtu EU	600 100 000	275 100 000

³ To je v souladu s hodnotově váženou výnosovou mírou (MWR) ve výši -0.103%, která zohledňuje značně rostoucí objem záručního fondu EFSD v roce 2019 díky rozpočtovým příspěvkům ve fázi tvorby tohoto fondu. Hodnotově vážená míra návratnosti byla v roce 2019 nižší než časově vážená výkonnost uvedená v bodě 3.3. Časově vážená míra návratnosti je oficiální výkonnost vykazovaná pro veškeré činnosti Evropské komise v oblasti správy aktiv, neboť umožňuje odstranit rušivé účinky přítoku a odtoku.

Fond z přecenění reálnou hodnotou	(188 713)	(655)
Nerozdělený zisk	(68 567)	—
Výsledek hospodaření za daný rozpočtový rok	(275 133)	(68 567)
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	21 674	15 683
Ostatní závazky	21 674	15 683
ČISTÁ AKTIVA A ZÁVAZKY CELKEM	599 589 261	275 046 461

Výkaz o finanční výkonnosti za rok končící 31. prosincem 2019

(částky vyjádřené v eurech)

	2019	2018
	EUR	EUR
Příjmy z provozní činnosti	—	—
Náklady na provozní činnost	—	—
Jiné náklady na provozní činnost	(15 000)	(15 000)
<i>Odměny za audit</i>	(15 000)	(15 000)
VÝSLEDEK Z PROVOZNÍ ČINNOSTI	(15 000)	(15 000)
Finanční příjmy	188 403	(1 088)
Úrokové výnosy z:	(54 689)	(1 088)
<i>peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	—	—
<i>realizovatelných aktiv</i>	(54 689)	(1 088)
<i>jiných úrokových výnosů</i>	—	—
Realizované zisky z prodeje realizovatelných aktiv	240 839	—
Příjmy ze zapůjčení cenných papírů	2 253	—
Finanční náklady	(448 536)	(52 479)
Úrokové náklady z peněžních prostředků a peněžních	(404 272)	(50 958)
Realizované ztráty z prodeje realizovatelných aktiv	(15)	—
Poplatky za úschovu a jiné finanční náklady	(44 249)	(1 521)
FINANČNÍ VÝSLEDEK	(260 133)	(53 567)
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA DANÝ	(275 133)	(68 567)

4.2 Poskytování prostředků

Záruční fond EFSD získává prostředky z rozpočtu Unie a z Evropského rozvojového fondu. V současném víceletém finančním rámci (2014–2020) je financován z těchto zdrojů: 400 000 000 EUR z obecné rezervy ERF a 350 000 000 EUR ze souhrnného rozpočtu Unie, včetně z evropského nástroje sousedství (ENI). Záruční fond EFSD může být rovněž financován dobrovolnými příspěvky členských států nebo jiných přispěvatelů, návratností investovaných zdrojů a částkami zpětně získanými od dlužníků v selhání. Do konce roku 2019 podepsaly dohody o dalších příspěvcích v celkové výši přibližně 49 milionů EUR Estonsko, Česká republika, Dánsko a Nadace Billa a Melindy Gatesových⁴.

Záruční fond byl zřízen v roce 2018 a první platba ve výši 75 milionů EUR byla provedena v listopadu 2018. Do 31. prosince 2019 činily celkové platby z rozpočtu EU do záručního fondu 600,1 milionu EUR. Do konce roku 2019 nebyla čerpána žádná záruka EFSD.

5. POSOUZENÍ ADEKVÁTNOSTI CÍLOVÉ ČÁSTKY A OBJEMU ZÁRUČNÍHO FONDU EFSD

K 31. prosinci 2019 byly uzavřeny celkem tři dohody o záruce EFSD ve výši 165 milionů EUR, z toho jedna byla podepsána v roce 2018 a dvě v roce 2019⁵.

Cílová částka záručního fondu EFSD byla stanovena na 50 % celkových závazků ze záruky EU. Celkové platby převedené k 31. prosinci 2019 z rozpočtu EU do záručního fondu činí 600,1 milionu EUR, takže poskytnuté prostředky zcela kryjí riziko podepsaných záruk.

V souladu s čl. 4 odst. 2 nařízení o EFSD platí, že při provozním řízení EFSD je Komisi nápomocna skupina pro technické posouzení záruky EFSD (skupina G-TAG), kterou tvoří odborníci na úvěrové riziko z několika evropských finančních institucí. Úlohou této skupiny je poskytovat Komisi nezávislé a nestranné technické odborné poradenství v záležitostech bankovníctví a podílet se na jejích rozhodnutích týkajících se přidělování záruky EFSD, jakož i na monitorování rizik během provádění projektů, které záruku využívají.

⁴ Estonsko: 100 000 EUR, Česká republika: 300 000 EUR, Dánsko: cca 9,4 mil. EUR, Nadace Billa a Melindy Gatesových: cca 39,2 mil. EUR (50 milionů USD) – z toho 19,2 mil. EUR již zapláceno.

⁵ Další čtyři dohody v celkové výši 196 milionů EUR byly podepsány v dubnu 2020.